

VESTRE LANDSRET

DOM

afsagt den 20. marts 2024

Sag [REDACTED]
(8. afdeling)

A dansk filial af B
(advokat)

mod

C
(advokat Thomas Birch)

Retten i [REDACTED] har den 19. april 2022 afsagt dom i 1. instans (sag [REDACTED]).

Landsdommerne , og
() har deltaget i ankesagens afgørelse.

Påstande

Appellanten, A dansk filial af B , (her-
efter betegnet A har gentaget sin påstand for byretten om, at
indstævnte, C tilpligtes at betale 3.221.003,20 kr. med procesren-
te af 3.104.186,20 kr. fra den 7. december 2017 og af 116.817 kr. fra den 7. maj
2018.

A har subsidiært nedlagt påstand om betaling af et af landsretten
fastsat mindre beløb.

C har påstået dommen stadfæstet.

Supplerende sagsfremstilling

Skønsmand K har afgivet en supplerende skønserklæring af 9. marts 2023.

Forklaringer

G N P F
og Q har afgivet supplerende forklaring.

G har vedrørende gengivelsen af sin forklaring i byrettens dom forklaret, at kompressoren uden for eksporthallen ikke skulle give "udluftning", men i stedet trykluft, og gasfyrene blev ikke "anvendt" i perioden fra den 4. til den 12. november 2013, men de blev serviceret.

Han stod primært for den daglige drift. Der skulle ydes noget ekstra, så han tog sig mest af sagen med leje af lagerbygningerne. Han ledte efter lagre i nærområdet. D skulle finde 30-40.000 kvadratmeter lagerplads.

De fandt lageret i E som ikke havde været brugt i lang tid. Der var ikke el nok i hallerne til at trække batterier til eltrucks, og derfor besluttede de at anvende gastrucks. Ved bryggeriet brugte de gastrucks, men hans erfaring med gastrucks var meget lille. Han vidste ikke, at der skulle være aktiv ventilation ved brug af gastrucks indendørs. Han husker ikke at have modtaget advarsler om det fra C

Han erindrer ikke, hvorfor der inden ulykken blev målt udledning af kulilte fra tre trucks. Han erindrer ikke målingen, eller hvorfor den blev lavet, og han ved ikke, hvorfor der kun blev lavet målinger på tre trucks.

Han så mailen af 10. november 2013 fra F der er sendt til hans mailadresse, så han har modtaget mailen. Han husker ikke at have set den håndskrevne seddel med målinger af udledningen fra tre trucks. Hvis F siger, at han har skrevet sedlen og afleveret den, så har han nok fået sedlen, men han har ikke hæftet sig ved den. Han husker ikke, om sedlen fulgte med mailen.

Der var ikke lavet en arbejdspladsvurdering før ulykken. Man behøver ikke at lave en APV fra dag ét, men den skal laves inden for et år. Sikkerhedsrepræsentanterne havde ikke godkendt forholdene. D ville have det eksisterende lager tømt så hurtigt som muligt, da der var fare for, at det ville styrte sammen.

Hvis han havde fået en advarsel fra F om, at han skulle kontrollere, om der var udluftning i hallerne, ville han have reageret. Dagen efter ulykken talte han med F og ham fra S om, hvad der var årsagen til ulykken.

Ham fra S sendte en sonde ind i en truck, som slog ud. De stoppede så alt arbejdet. Han fik etableret noget el, så man kunne køre med eltrucks.

Gasvarmerne blev serviceret fra den 4. til den 12. november 2013, hvorefter de lå stille et stykke tid. De blev først startet op i december/januar, og da var der ikke problemer med dem. Det var S der kiggede på gasvarmerne fra den 4. til den 12. november. Han vil formode, at gasvarmerne kørte i den periode for at teste, om de virkede. Han forestiller sig, at man har prøvekørt dem for at servicere dem.

Ved bryggeriet kørte de også med gastrucks. Han ved ikke, om der var mekanisk udluftning der. Man kørte med åbne porte.

Truckene kørte i alle hallerne i E Han var inde i hallerne i perioden og kontrollerede, hvordan tingene foregik. Der kom lastbiler ind med varer i hal to, hvor de bakkede ind. Der blev kørt helt ned i den anden ende med truckene. Det var måske varer fra hver 10. eller hver 15. lastbil, der blev kørt ned i den ende. Han ved ikke, hvilke trucks der kørte hvor i hallerne. Det var de seks lejede trucks, der kørte varer fra lastbilerne til den ende af hallerne, hvor der var eksportvarer. De to øvrige trucks blev brugt fast nede ved lageret.

De lejede gastrucks begyndte at køre i hallerne, lige så snart de fik dem. Ifølge F kom truckene den 10. november 2013, og da begyndte de at køre med dem.

Han overværede ikke testen af gasfyrene, og han har ikke set dokumentation for testen. Han ved ikke, om der blev lavet reparationer på gasfyrene. D har nok fået fakturaer på det, men dem har han ikke set.

De lastbiler, der kørte ind på lageret, var almindelige lastbiler. Der blev ikke stillet krav til emissionsværdierne på lastbilerne, og emissionen blev ikke målt.

N har forklaret, at han mødte på lageret om mandagen omkring klokken seks om morgenen. Han havde dagen inden arbejdet i hal et, men han husker ikke hvor længe. Som han husker det, havde han forinden arbejdet på lageret i hal to i en dag.

De satte en maskine op i den anden bagerste hal, og som han husker det, var der ikke kørt varer derhen. Han så ikke nogen trucks køre rundt i de bagerste haller med nummer 7-9. Lastbilerne kørte ind i hal to, hvor de bakkede ind ad porten og kom 5-8 meter ind i hallen. Portene blev lukket, mens lastbilerne var derinde, og motorerne på lastbilerne blev slukket. Der kom trucks og tog varerne af lastbilerne, som så kørte ud.

De fik af **G** forbud mod at lukke porte op. Folk måtte ikke vide, at der stod øl og vand for mange penge, så de skulle holde portene lukket. Der var ikke ventilation i hallerne.

Der var nogle store gasfyr, som var lofthængte. Han var ude for at åbne for gassen, for at de kunne få varme på et par dage inden ulykken, men det måtte han ikke selv gøre. **V** kom og åbnede gassen, så der kom varme i hallerne. Det har været en af de første dage, hvor de tog det i brug derude. Han mener ikke, at der blev lavet service på gasbrænderne, før de blev startet. Han mener, at **S** først kom derud efter ulykken. **S** brugte den lift, som han selv havde benyttet, og da var han færdig med sit arbejde.

P har forklaret, at han stadig er teknisk chef hos **C**. Han havde ikke med ombygningen og klargøringen af truckene at gøre, og han var ikke ansvarlig for værkstedet.

Teksten "Y på de to interne fakturaer vedrørende truck nr. [redacted] og truck nr. [redacted] betyder, at der er lavet et hovedeftersyn inden leveringen af truckene. Når det står på den interne faktura, så er det lavet. Der bliver gennemgået de punkter, der står på checklisten til hovedeftersynet (bilag H).

De ting, der ifølge de interne fakturaer er blevet lavet på de to trucks, har ikke noget at gøre med lambdasonden eller stopventilen. Man har ikke været inde i motoren på de to trucks. Ombygningen til flaskegas har ikke med motoren at gøre. Det, der er lavet, har ikke noget at gøre med emissionen fra truckene. Ved udskiftningen af dele blev der brugt originale reservedele. **C** producerer ikke selv reservedele til trucks. Truckene havde en fast tank, men de skulle bruges på et lager uden fyldestation, så man ændrede selve forsyningen til maskinen. Det var slangen til brændstofforsyningen, der blev lavet om.

Han har i dette tilfælde gennem **F** sagt, at der skulle bruges mekanisk ventilation, når man brugte gastrucks indendørs. Det fremgår også af brugermanualen til truckene. Han tror, at **D** havde styr på det i . Han har ikke selv været i kontakt med **D** om det.

F har forklaret, at han stadig er servicemontør ved **C**.

Han blev involveret i forbindelse med leveringen af truckene den 10. og 11. november 2013. Han blev kaldt ud til hallerne i **E** den 10. november 2013. Det var første gang, han var derude. Han mener, at truckene måske var kommet der samme dag. Da han kom derud, stod der kun en port åben, der hvor lastbilerne kørte ind. Det var i den forreste del ved den første hal.

Han talte med G om, at der skulle være ventilation, for at truckene måtte køre der. Han skrev det i sin mail til G og han snakkede med G om det den næste formiddag. G sagde, at de skulle få gjort noget ved det. Han tror ikke, at der blev gjort noget ved det, før der skete det med kulilteforgiftningen.

Han har skrevet mailen af 10. november 2013 til G Han var derude, fordi nogen havde klaget over, at de blev tunge i hovedet. Det er hans håndskrift på bilaget med målinger af udledningen fra tre trucks, og bilaget fulgte med mailen. Han scannede bilaget ind og sendte det med mailen.

Han gik også ude på det stormskadede lager hos D hvor der var mekanisk ventilation og el-ventilatorer. Der har været brugt gastrucks i mange år. G var også tilknyttet den facilitet. Der var gasalarmer i loftet der.

Han og G talte om, at der skulle gøres noget ved ventilationen i E

Man kunne ikke se i displayet på truckene, at stopventilen og lambdasonden var defekt. Han mener ikke, at der var noget, der lyste. Han kan ikke huske det.

Han mener, at han tjekkede alle truckene for kulilte-værdier. Truckene blev leveret ad to omgange med tre ad gangen.

Q har forklaret, at der kan forekomme mekaniske fejl ved truckene, uden at en lampe i displayet lyser, men at elektriske fejl vil få lampen til at lyse. Det med stopventilen er en mekanisk fejl.

Han var værkfører hos C på det pågældende tidspunkt, og det er han stadigvæk. Det var mekanikerne på værkstedet, som udførte arbejdet med truckene. Mekanikerne kom ind til ham og fortalte, hvad der var galt, og så lavede de det, der skulle til.

Når der står "Y på de interne fakturaer vedrørende truck nr. [REDACTED] og truck nr. [REDACTED], er det udtryk for, at trucken har fået en ny sikkerhedsattest. Når det står på den interne faktura, er der lavet et nyt hovedeftersyn på værkstedet. Bilag H er checklisten for hovedeftersynet.

Når gasforsyningen til en truck laves om fra tank til flaske, har det ikke noget at gøre med motorens indre dele, lambdasonden eller stopventilen. Det, der er lavet på de to nævnte trucks i henhold til de interne fakturaer, har ikke noget at gøre med emissionsværdier eller blandingen inde i motoren under driften. Der er skiftet et udstødningsrør på truck nr. [REDACTED], idet udstødningen skal være tæt.

C fremstiller ikke selv de dele, der er anvendt. **C** køber delene ind, typisk fra [REDACTED]. De køber også slanger og fittings gennem [REDACTED] til brug ved omstillingen til flaskegas. Ombygningen fra tank til flaske har ingen betydning for emissionen.

Anbringender

Parterne har i det væsentlige gentaget deres anbringender for byretten.

Landsrettens begrundelse og resultat

H pådrog sig en kulilteforgiftning, da han den 12. november 2013 som selvstændig udførte arbejde for **D** i nogle haller i **E**, som **D** midlertidigt benyttede som lager for drikkevarer.

Landsretten lægger efter bevisførelsen, herunder skønserklæringerne, til grund, at hovedårsagen til den høje koncentration af kulilte i hallerne var, at der døgnet rundt blev kørt med seks gasdrevne trucks inde i hallerne, uden at der var tilstrækkelig luftventilation i hallerne. Det kan have bidraget til forureningen med kulilte, at der i den ene ende af hallerne jævnligt blev kørt lastbiler ind og ud, hvorimod det ikke kan antages, at gasbrænderne har afgivet kulilte til luften inde i hallerne af betydning.

D må anses for at have været erstatningsansvarlig over for **H** som følge af, at **D** lod arbejdet i hallerne udføre, uden at der var etableret fornøden luftventilation, selv om der blev kørt med gasdrevne trucks i hallerne. Spørgsmålet er herefter, om **C** også er erstatningsansvarlig, således at **A** kan gøre et krav gældende mod **C** i medfør af erstatningsansvarslovens § 22, stk. 1.

Det lægges til grund, at **C** udlejede de brugte gasdrevne trucks til **D** få dage før den 12. november 2013. Forinden havde **C** klargjort truckene og udskiftet nogle dele, herunder så de anvendte gasflasker i stedet for en fastmonteret gastank. De arbejder, som **C** udførte i den forbindelse, kan ikke bevirke, at selskabet anses som "producent" af truckene i henhold til produktansvarslovens § 4, stk. 1, og selskabet kan derfor ikke anses for erstatningsansvarlig efter reglerne i produktansvarsloven.

Spørgsmålet er herefter, om **C** er erstatningsansvarlig på andet grundlag.

Der blev den 12. november 2013, efter at **H** var blevet kulilteforgiftet, konstateret fejl ved henholdsvis en stopventil og en lambdasonde ved truckene med nr. [REDACTED] og [REDACTED]. Fejlene medførte, at de to trucks havde en udledning af kulilte, der lå væsentligt over grænseværdien, hvorimod de øvrige fire trucks ifølge målingerne klart lå under grænseværdien.

Landsretten lægger efter bevisførelsen – herunder forklaringerne fra P
F og Q sammenholdt med
indholdet af de interne fakturaer – til grund, at C havde klar-
gjort truckene forud for leveringen, og at der i den forbindelse blev foretaget et
sædvanligt hovedeftersyn af truck nr. [REDACTED] og truck nr. [REDACTED] efter en checkli-
ste udarbejdet af brancheorganisationen Y der ikke indeholder krav om
måling af emissionsværdier.

Det kan herefter ikke anses for godtgjort, at C har begået an-
svarspådragende fejl i forbindelse med klargøringen og leveringen af de to
trucks, eller at selskabet på andet grundlag er erstatningsansvarlig.

Landsretten tager herefter C ' påstand om stadfæstelse til følge.

Efter sagens udfald skal A i sagsomkostninger for landsretten betale
180.000 kr. til C til dækning af udgifter til advokatbistand ekskl.
moms. Ud over sagens værdi er der ved fastsættelsen af beløbet taget hensyn til
sagens omfang og hovedforhandlingens varighed.

THI KENDES FOR RET:

Byrettens dom stadfæstes.

I sagsomkostninger for landsretten skal A dansk filial af B
, inden 14 dage betale 180.000 kr. til C Beløbet
forrentes efter rentelovens § 8 a.